

วิทยาลัยชุมชน... ทางเลือกอุดมศึกษาเพื่อปวงชน

ด้วยแนวคิดพื้นฐานของวิทยาลัยชุมชน ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อีกทั้ง ธรรมชาติของวิทยาลัยชุมชนจะต้องออกแบบระบบการศึกษาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึงมากที่สุดในระดับชุมชน และวิชาที่เปิดสอนตอบสนองความต้องการของชุมชนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม กำหนดนโยบายโดยชุมชนผ่านคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนในการเปิดและปิดหลักสูตร รวมทั้งการสนับสนุนโดยชุมชนในรูปแบบต่างๆ

นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้คำจำกัดความถึงคำว่าชุมชนว่าหมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สมาคม มูลนิธิ หรือการรวมตัวของชุมชนในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของวิทยาลัยชุมชนได้หลายรูปแบบ ซึ่งองค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายของเขามีหน้าที่จัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

แก้ไขเพิ่มเติม 2545 ได้กำหนดให้ อปท.มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสนับสนุนระบบการศึกษาในระดับต่างๆ ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์เด็กเล็ก ปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงวิทยาลัยชุมชน เพราะฉะนั้น การไปของงบประมาณสนับสนุนจาก อปท.มาสนับสนุนวิทยาลัยชุมชนนั้นไม่ผิดกฎหมาย ในการเปิดหลักสูตร วิทยาลัยชุมชนมีหน้าที่ต้องหารือขอความเห็นจาก อปท.ด้วย เพราะ อปท. อยู่ได้ด้วยประชาชน จึงมีความจำเป็นที่วิทยาลัยชุมชนจะต้องทำงานใกล้ชิดกับ อปท. จึงจะตอบสนองความต้องการพัฒนาของท้องถิ่นได้โดยไม่ละเลยระบบการ บริหารราชการของการปกครองส่วนภูมิภาค และในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่จัดทำขึ้นควรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในจังหวัด

ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี กล่าวถึงปรัชญาการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนว่า เป็นการจัดการศึกษาของประชาชน โดย

มติชน

Section: First Section/การศึกษา

ปีที่: 38 ฉบับที่: 11558 วันที่: อา. 1 พ.ย. 52

หน้า: 7 (บนขวา)

หัวข้อข่าว: วิทยาลัยชุมชน...ทางเลือกอุดมศึกษาเพื่อปวงชน

ประชาชนเป็นคนกำหนดนโยบายและเสนอผ่านสภา การบริหารจัดการโดยประชาชน และสนองต่อความต้องการของชุมชน และมีปริมาณที่รับผิดชอบชัดเจน และวิทยาลัยชุมชนยังเป็นสะพานเชื่อมโยงต่างๆ คือเป็นสะพานเชื่อมระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ตรงนี้มีความสำคัญ เป็นการเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายได้เข้ามาศึกษาต่อระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี เด็กที่จบมัธยมปลายที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยด้วยเหตุผลความจำเป็นของครอบครัว การมีวิทยาลัยชุมชนเป็นการให้โอกาสให้เด็กได้เรียนโดยไม่ต้องเข้าเมือง

นอกจากนี้ยังเป็นสะพานเชื่อมระหว่างการศึกษาภาคการศึกษากับการทำงาน และเป็นสะพานเชื่อมระหว่างหลักสูตรกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่สำคัญหลักสูตรมีความเคลื่อนไหว เนื่องจากสามารถเปิดและปิดได้ตามความต้องการของชุมชน โดยการประสานงานกับคนในชุมชน เข้าไปคุยกับผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้

บริหารระดับจังหวัด หรือผู้นำชุมชน ว่าต้องการกำลังคนในรูปแบบใด วิทยาลัยชุมชนก็จะเปิดหลักสูตรให้ไม่ว่าจะเป็นระดับอนุปริญญา หรือหลักสูตรระยะสั้น ถ้าหลักสูตรใดไม่มีคนเรียนก็ต้องปิด การเปิดปิดหลักสูตรต้องเร็ว เพื่อนำวัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรที่มีอยู่ ไปใช้ในหลักสูตรอื่นๆ ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ

จุดเด่นที่สำคัญของวิทยาลัยชุมชน ก็คืออาสาสมัครที่เข้ามาบริหารสภา อาจารย์ที่มาช่วยสอนหนังสือ ก็มาด้วยใจและความศรัทธา ตั้งแต่ปี 2545 ที่ตั้งตัวมาได้และได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ แต่การสนับสนุนจากภาคเอกชนที่มีต่อวิทยาลัยชุมชนนั้นก็มีมาก การศึกษาในสถาบันอื่นไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากภาคประชาชนมากเท่านี้และอีกอย่างคือ การรู้สึกเป็นเจ้าของตลอดจนครูอาจารย์ที่ทำงานหลังฉาก เป็นพลังสำคัญมาก เป็นปัจจัยบวกทำให้วิทยาลัยชุมชนผ่านพ้นอุปสรรคและอยู่ได้จนถึงปัจจุบัน

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑